

אמונת חיים

גליון שבועי לתורה וחסידות שע"י מוסדות קראלי בארה"ק

גליון ד ♦ שנה ח

ערב שב"ק פרשת וירא תשעט

דברות קודש

כ"ק מרן רבינו שליט"א

וירא אליו ה' באלוני ממרא והוא יושב פתח האוהל כחום היום ותמהו המפרשים בכמה דברים אחד שלא כתוב וירא ה' אל אברהם וגו' אלא כתב וירא אליו וגו', וגם במה שכתב באלוני הממרא, מה נפקא מינא באיזה מקום נגלה אליו ה', וגם מה שכתוב והוא יושב פתח האוהל, מה רוצה להגיד בזה שהוא יושב בפתח האוהל ולמה לא ישב בפנים האוהל, וברש"י כתב שבשביל שנתן לו ממרא עצה למול את עצמו, נתגלה ה' בחלקו, וידוע דרשת חז"ל שגדולה הכנסת אורחים מקבלת פני השכינה, ולכן הניח אברהם כביכול את השכינה וישב פתח האוהל לקבל אורחים.

ואפ"ל בדרך אפשר שהפסוק בא לומר את גודל הענוה של אברהם אבינו שאף שעשה את מצות ה' במסירות נפש והוא בן תשעים ותשע ומ"מ לא החזיק טיבותא לנפשיה, אלא פשוט שהוא כאילו בלי שם אלא כתב "אליו", וגם תלה כל הגדולה שזכה לעשות את מצות ה' הכל בזכות ממרא הצדיק שנתן לו עצה על המילה וגם כתב בפתח האוהל שאברהם החשיב את עצמו כאילו הוא עוד בפתח האוהל של הקדושה שאף שנתגלה אליו ד' יתברך אבל אברהם עוד הוא רק בפתח האוהל כאילו רק עכשיו התחיל לעבוד את ה' יתברך.

ובא הכתוב גם לומר שאברהם זכה לכל זה בזכות גודל הענוה שבו שאמר ואנכי עפר ואפר ולכן זכה שנתגלה אליו ה' שהענוה הוא מידה היותר גדולה שזוכה אדם לכל הטובות ושורה עליו השכינה משא"כ הגאווה שהוא הגדולה שבעבירות שאין השכינה אף שורה על בעלי הגאווה, חה לימוד לדורות שאדם אל יתגאה אף בעשותו המצוה הכי גדולה וידע שהוא רק בתחילת הדרך ובפתח האוהל ועוד המלאכה גדולה להיכנס לגמרי לאוהל הקדושה.

ובספר הק' מאור ושמש אחרי שדקדק בלשון הפסוקים וכתב שהדקדוקים רבו כתב לבאר: כי ידוע מספרים הקדושים וגם בעיני ראיתי זאת מצדיקים, בעת שבאו לדבקות גדול והיו מדביקים עצמם בעולמות העליונים, עד שכמעט שהיו מתבטלים ממצויאונם, ולא היו יכולים כמעט להישאר בזה העולם, עד שהיו צריכים להגשים את עצמם באיזה דבר גשמי שיביטו על איזה דבר או חפץ להשתעשע בו או שיתכילו באיזה איש ובה יתגשמו עצמם מעט, ויוכלו להוריד עצמם מדביקותם להשאר בזה העולם, ובאם לא היו מצוי להם דבר להתגשם בו הוצרכו לילך החוצה להביט על איזה דבר, אף על איזה דבר טמא.

והנה אברהם אבינו אחרי שמל, בא כל כך להשתוקקות ודביקות והתלהבות גדולה, עד שבלתי היה באפשרותו שיסבול גשמיות העולם הזה והיה יכול כמעט להיבטל ממצויאונם מחמת אהבת ה' אשר בערה בו, על כן ישב בפתח האוהל, והביט על איזה דבר להתגשם בו שירד קצת מדביקותו ויכל להישאר בזה העולם, ובה מרומז והוא יושב פתח האוהל כחום היום, ר"ל שמחמת אור ההתלהבות והחמימות שהיה דבוק באורות העליונים לזאת ישב פתח האוהל, להסתכל על איזה עובר ושב כאמור, אמנם הקב"ה ידע, כי לא יוכל להתגשם על ידי הסתכלותו בערלים נכרים, כי לא יוכל להסתכל בהם כלל, ובאם שיביט בהם, אז יהיו הם נעשים לא עפר, על כן שלח אליו השם יתברך מלאכך קדושי מעלה כדמות אנשים, שהם בעצמותם קדושים וטהורים שיוכל לסבול אותם, ואמנם נתגשמו מעט, שיוכל להישאר בזה העולם עכ"ל.

דברי אלוקים חיים

ורחצו רגליכם (יח-ד) וברש"י כסבור שהם ערביים שמשתחוים לאבק רגליהם, והקפיד שלא להכניס עבודה זרה לביתו. ותמוה למה לא אמר להביא להם מים לנטילת ידיים לפני אכילת הפת, אפ"ל בהקדם מעשה שהיה במסעדה בחו"ל שפעם בא אחד בא יהודי מודרני וביקש בשר לבן, ואחר הסעודה דרשו ממנו תשלום גבוה מהרגיל כשהביע את פליאתו, אמרו שקיבל בשר חזיר שהוא יקר יותר, הזדעזע האיך הכשילו אותו, אמרו לו שסברו שהוא נכרי, אחר שראו שלא נטל ידיים.

עפ"ז אפ"ל שאברהם אבינו רצה לדעת מה טיבם ומהותם, ע"כ לא אמר להם, רק רחצו רגליכם ורצה לראות האם יטלו הם את ידיהם אם לאו, ובחן אותם בזה.

(רבינו ה'אור אביגדור זי"ע)

וילך ה' כאשר כלה לדבר אל אברהם ואברהם שב למקומו (יח. לג)

התורה ק סיפרה צידקת אאע"ה דהנה הוא המליץ לפני השי"ת על אנשי סדום להצילם, אך לא פעל כלום בבקשתו אצל השי"ת בשבילם, אעפ"כ כשלא פעל כלום לא התעצב אברהם מזה, רק הוא עשה את שלו שהתפלל, וכשלא פעל בתפלתו לא הי' זאת עסק שלו, ותכף אברהם שב למקומו היינו למדרגתו הראשונה, לעבוד את השי"ת בשמחה כמקודם, והתורה"ק היא נצחית וכן ראוי להיות כל אחד מישראל.

(דברי יחזקאל)

אשר אומר אליך. (כב. ב)

נראה לפרש כי באמת ידע הקב"ה אף שדבר קשה מאוד לאברהם שישחוט בנו יחידו פרי אשר נחנט למאה שנה בידיו אף על פי כן יעשה ולא יסרב רק איך לא יעצב ולא יקרע לבו עכ"פ ואם כן יהיה לא יוכל אז אברהם לקבל נבואה דהא אינה שורה מתוך עצב אפילו של מצוה כמו שאמרו ז"ל (שבת ל:) א"כ לא יוכל לקבל הנבואה דאל תשלח ידך וישחוט יצחק ואין זה רצונו ית"ש לכך אמר קח נא את בנך וגו' רק שיהיה העשיה באופן אשר אומר אליך ר"ל אשר אוכל עוד לומר לך מה שארצה והיינו שלא תתעצב ואז תוכל לקבל הנבואה ממנו. והבן כי נכון הוא בס"ד.

(ישמח משה)

ואנכי עפר ואפר (יח, כז) ירמח כי גם כאשר הנני מקיים את דברי התורה הכלולים בתיבת אנכי – שבה התחיל מתן תורתינו, עם כל זאת עפר ואפר בעיני אחשב.

(אדמו"ר בעל החוקי חיים זי"ע)

ויקרא שם בשם ה' אל עולם (כא, לג)

אברהם קרא וביקש ה', א-ל, שהוא מדת החסד, עולם, לא יפסוק עד עולם, שלא יפסוק מדת החסד מזרעו עד עולם הגם שיתרפו ח"ו יתר העמדים שהמה תורה ועבודה, אבל מדת החסד ישאר עד עולם, וגם א-ל שהוא לשון חזק, כמו ואת אילי הארץ לקח (יחזקאל יז, יג) שיהא מדה זו בחזק אצל בני ישראל, וכאשר רואים ב"ה בחוש שמדה זו הולך ומתחזק בכל פעם יותר אצל כללות עם הקודש ה' עליהם יהיה עד עולם.

(טהרת הקודש - מאמר הצדקה פ"ח)

פתגמי חיים

ממורינו הרב שליט"א

ואנשי סדום רעים וחטאים, לה' מאד (בראשית יג, יג)

מבארים כמה מהמפרשים את פשר התנגדותם של אנשי סדום לנתינת צדקה, וכי מה היה אכפת להם שאדם פרטי נתן צדקה?

ומתרצים, כי הם היו רעים וחטאים ב- לה' מאד. הם סברו שאם ה' גזר על השני להיות עני ועליך להיות עשיר אזי אסור לך לשנות את הגזירה.

וכמו שאמר טורנוסורפוס הרשע לרבי עקיבא: אם אלוקים אוהב עניים הוא, מפני מה אינו מפרנסם?

ורבי עקיבא ענה לו: כדי שניצל מדינה של גיהנום. כך היו אנשי סדום רעים וחטאים ועוד הרגישו בנפשם כי זה לה' - לשם שמיים, ועל כך נאמר "מאוד" כי בזה היתה רעתם גדולה עד מאוד.

וכפי שמפרשים בספה"ק שגם זו לטובה ר"ת גזל, דהיינו שמגיע לעזור לשני לא יאמרו גם זו לטובה אלא יחלצו חושים לעזור לו.

ביאורי הפרשה

מדוע לא נתן אברהם אבינו למלאכים מרק

בפרשתנו פרשת וירא כתוב, ויקח חמאה וחלב וכן הבקר אשר עשה ויתן לפניהם וגו'. (בראשית י"ח, ח')

הנה בגמרא ברכות (מ"ד ע"א) איתא א"ר חייא בר אבא א"ר יוחנן כל סעודה שאין בה שריף, אינה סעודה" ע"כ. וברש"י שם ח"ל: "שריף - תבשיל לח שיש בו מרק כמו שורפה חיה" עכ"ל.

וקשה לי שאם לא נקרא סעודה בלי "מרק", למה לא נתן אברהם אבינו למלאכים מרק?

(א) וידידי הגאון רבי חזקיה דחבש שליט"א, מח"ס "שתילי זיתים", עם פירוש "באר מרים" ג"ח, כתב לי לתרץ ח"ל: אשר נלע"ד לומר שאין הכוונה כאן "מרק" כפשוטו, מה שקורים לזה בזמנינו, אלא פירושו "רוטב", וזהו שכתב רש"י תבשיל לח שיש בו "מרק", דהיינו "רוטב", ולא כתב סתם כך מרק, ואם כן אפשר שאצל אברהם אבינו היו רוטב חמאה וחלב, וגם הבקר שהיה בחרדל קרוי רוטב. ועיין רמב"ם הלכות קרבן פסח (פ"ח הלכה י"ב-י"ג) שמרק פירושו רוטב. עכ"ל.

(ב) עוד תירץ ידידי הנ"ל, ח"ל: דברי הגמרא בברכות מיירי בסתם סעודה, שאם אין תבשיל לח שיש בו מרק - רוטב, אינה קרויה סעודה, אבל להאכיל ג' לשונות בחרדל, זהו מאכל מלכים, והוי לכולי עלמא סעודה, ולא סתם סעודה, אלא סעודת מלכים, ובזה לא קמיירי הגמרא. עכ"ל.

מאת הרה"ג ר' גמליאל הכהן בן הרה"ג אלחנן רבינוביץ שליט"א

גליון השבוע

נתרם לזכות ולרפואת

מוריני רבינו עטרית ראשינו

יצחק עבי משה בן בינה

ד' יאריך ימינו ושנותיו בנעימים

המשך דא"ח

ולפי דבריו הק' מובן מה שאיתא בגמרא במסכת יומא (דף מז.) בזה הלשון: "אמרו על רבי ישמעאל בן קמחית [הכהן] שפעם אחת יצא (ביום הכיפורים) וסיפר על ערבי אחד בשוק וניתזה צינורא (רוק) מפי על בגדיו (ונטמא) ונכנס ישבר אחיו ושימש תחתיו וראתה אמן שני בניה כהנים גדולים ביום אחד, ושוב אומרו עליו על ר' ישמעאל בן קמחית שפעם אחת יצא ביום הכיפורים וסיפר עם אדון אחד בשוק וניתנה צנורא מפי על בגדיו ונכנס יוסף אחיו ושימש תחתיו וראתה אמן שני כהנים גדולים ביום אחד ע"כ

ומעולם תמהתי על זה להבין זאת מה עשה כהן גדול האדם הכי גדול בעולם ביום הקדוש והנורא ביום הכיפורים שיצא לשוק לספר ולדבר עם ערבי וכן לדבר ולספר עם אדון אחד בשוק, ועלה בדעתי בעזרת השם להבין זאת לפי דברי קדשו של המאור ושמם הנ"ל שהכהן הגדול ר' ישמעאל בן קמחית שהיה בבית המקדש ובקודש הקדשים ביום הקדוש היה מתדבק בעולמות העליונים עד שכמעט היה מתבטל ממצאוות והיה צריך להתגשם קצת את עצמו באיזה דבר גשמי שביט עליו ולכן יצא לשוק ופגש בערבי וכן באדון וסיפר עמהם להוריד עצמו מדבקותו שיוכל השאר בזה העולם ואף שמצא ערבי או אדם טמא כמו אדון וכל זה להגשים את עצמו וכמ"ש המאור ושמם וכנ"ל.

ויתכן גם לומר שהיה הערבי הזאת והאדון הזאת גם כן מלאכים ששלחם ה' מן השמים בדמות של ערבי ואדון שיוכלו להשאר בזה העולם, אבל אם היה ערבי ממש אדון ערל, שאז ר' ישמעאל לא היה יכול להסתכל עליהם מחמת קדושתו, ולכן הזמין להם ה' כדמות של ערבי ואדון אבל באמת היו מלאכים וכל זה בדרך אפשר וקורב לאמת בס"ד.

ויעזור השי"ת שנזכה לילך בדרך אבותינו הק' וכמו שאמרו חז"ל שחייב אדם לומר מתי יגיע מעשי למעשי אברהם יצחק ויעקב וכן להתדבק בצדיקי הדור שבכל דור ודור, עד שנזכה לקבל את פני משיח צדקינו ברחמים וחסדים מגולים אמן ואמן.

נעימות חיים

ולוט יושב בשער סדום" (יט, א)

כשהגיעו המלאכים להפוך את סדום מצאו את לוט יושב בשער, שבאותו יום מינוהו שופט עליהם (רש"י). ותמוה: במשך יובל שנים לא נהפכה סדום, ודווקא ביום שמינו את לוט כשופט, אז נהפכה העיר? לכאורה, עם שופט צדק כלוט, היו להם סיכויים לשפר את דרכם! אקדים לתשובה סיפור מעשה: כשהשתלטו הרוסים על ליטא אסרו על קיום הישיבות, סגרו את תלמודי התורה, אטמו את המקוואות, אבל לא יכלו לאסור על האנשים, כבודדים, לקיים מצוות דתם. ובנבחרהדוק, הן יודעים אתם, חינוכנו לאור: "לא יבוש מפני המלעיגים עליו בעבודת השם", גירא בעיני השטן! הלכתי אפוא בחוצות העיר כשציוציותי בחוץ. והשטן הגיע. שוטר עצרני: "מה החוטים האלו?!" "בגד של יהודים", אני עונה. "יש ברוסיה חופש דת!" עיניו ירקו ברקים: "חופש דת בבית. ללכת כך ברחבו זו התגרות, פרסומת לדת. פעילות אנטי מהפכנית", צמד מילים שעורר חלחלה באותם ימים. "את התעודות!" ביקש. הייתי פליט מפולין, חסר תעודות. זו היתה עברה פלילית, שעלולה לסבך בצרות צרורות! "בוא אתי, במשטרה יחקרו". הבעיה גדולה, ימצאו שאני בן ישיבה ואיני עובד, "טפיל" לפי הגדרתם. עבירה נוספת. אך מה באפשרותי לעשות, כאשר אבדתי אבדתי. אנו הולכים, וכולם סוטים מדרכנו כאילו היינו מצורעים. איש אינו רוצה בקשרים, לא עם שוטר ולא עם אסיר. תוך כדי הליכה אני שולף מהכיס שני רובלים, ומושיט לו. "טוב ויפה", הוא מסכן בארסיות. "פרופגנדה (תעמולה), פרסומת חוצות לדת, וחסר מסמכים, ומנסה לשחד שוטר בעת מילוי תפקידו. תמשיך כך, לקבור את עצמך!" ומחיש את צעדיו לעבר תחנת המשטרה. כשנגיע לשם אני אבוד, הדברים יצאו מכלל שליטה. "טוב", אני עונה. "תגיד אתה, כמה?" "חמישה, לא פחות", ענה. למזלי הטוב, היה לי. החמישייה החליפה ידיים והוא הפטיר: "לך, ושלא אראה אותך יותר". הבנתי שבסדום היו חוקים נוראים, ואיך שרדו שם? אם לא במתן קופיקות, אזי במתן רובלים. אבל ביום בו מינו שופט הגון שאינו נוטל שוחד ושופט בנוקשות על פי חוקי סדום - אחת דינה להיחרב! ... (והגדת, הגה"צ רבי יעקב גלינסקי)